

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
84/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. szeptember 6.

A C-182/15. sz. ügyben hozott ítélet
Aleksi Petruhin

Valamely tagállam nem köteles minden, a területére beutazott uniós polgár részére ugyanazt a védelmet nyújtani a kiadatás ellen, mint amelyet a saját állampolgárainak nyújt

Mindazonáltal, a kiadatás előtt az érintett tagállamnak előnyben kell részesítenie a származási tagállammal való információcserét, és lehetővé kell tennie ez utóbbi tagállam számára, hogy kérelmezze a személynek büntetőeljárás lefolytatása céljából történő átadását

Aleksi Petruhin észt állampolgár, aki ellen körözést adtak ki az Interpol internetes oldalán. 2014. szeptember 30-án őrizetbe vették Bauskában (Lettország), majd elrendelték előzetes letartóztatását. 2014. október 21-én Oroszország kiadatási kérelmet terjesztett elő a lett hatóságoknál. E kérelemben kifejtették, hogy büntetőeljárást indítottak A. Petruhinnal szemben, és hogy e személyt le kellene tartóztatni nagy mennyiségű kábítószerrel való kereskedelem bűnszervezetben való elkövetésének kísérlete miatt. Az orosz jogszabályok szerint e bűncselekmény 8-tól 20 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Lettország legfőbb ügyészsége engedélyezte A. Petruhin Oroszország részére történő kiadatását. Azonban A. Petruhin kérte e határozat megsemmisítését azzal az indokkal, hogy a balti államok közötti, a jogsegélyről és az igazságügyi kapcsolatokról szóló megállapodás értelmében Lettországon azonos jogokat élvez a lett állampolgárokkal, és tekintettel arra, hogy a lett jog főszabály szerint tiltja a saját állampolgárok kiadatását, és hogy e tagállam valamely, Oroszországgal kötött egyezménynek megfelelően nem adja ki saját állampolgárait ezen országnak, Lettország köteles őt a megalapozatlan kiadatással szemben megvédeni.

Az Augstākā tiesa (Lettország legfelsőbb bírósága) hangsúlyozza, hogy sem a lett nemzeti jog, sem a Lettország által különösen Oroszországgal, illetve a többi balti állammal kötött nemzetközi megállapodások nem tartalmaznak korlátozást valamely észt állampolgár Oroszország részére történő kiadatása vonatkozásában. E nemzetközi megállapodások értelmében az ilyen kiadatással szembeni védelem kizárólag a lett állampolgárokat illeti meg. Mindazonáltal, az uniós polgárok kiadatással szembeni védelmének hiánya abban az esetben, ha olyan tagállamba utaznak, amelynek nem állampolgárai, ellentmondhat az uniós polgároknak az állampolgárokkal azonos védelemhez való jogával.

Ilyen körülmények között a lett legfelsőbb bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a valamely tagállam és valamely harmadik állam között létrejött kiadatási egyezmény alkalmazásában – tekintettel az állampolgárságon alapuló megkülönböztetés tilalmának elvére és az uniós polgárok szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogára – más tagállam állampolgáira is vonatkozik-e az a szabály, amely tiltja a saját állampolgárok kiadatását. A lett legfelsőbb bíróság egyúttal azt is kérdezi, hogy a megkeresett tagállamnak (tehát annak a tagállamnak, amelytől valamely harmadik állam egy másik tagállam állampolgárának kiadatását kéri, a jelen esetben Lettországnak) vizsgálnia kell-e (és adott esetben mely szempontok szerint), hogy a kiadatás nem fogja-e sérteni az EU Alapjogi Chartája által védelemben részesített jogokat.

Mai napon hozott ítéletében a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy A. Petruhin észt állampolgár, mint uniós polgár, élt az Unión belüli szabad mozgáshoz való jogával, amikor Lettországra utazott, így módon helyzete a Szerződések – és így az állampolgárságon alapuló megkülönböztetés tilalma elvének – alkalmazási körébe tartozik.

Márpedig a szóban forgó nemzeti kiadatási szabályok eltérő bánásmódról rendelkeznek attól függően, hogy az érintett személy saját állampolgár vagy valamely más tagállam állampolgára. Azok alkalmazása ugyanis ahhoz vezet, hogy az A. Petruhhinhoz hasonló, más tagállambeli állampolgároknak nem biztosítják azt a kiadás elleni védelmet, amely a saját állampolgárokat megilleti. Az ilyen szabályok ekképpen kihatással lehetnek az A. Petruhhinhoz hasonló állampolgárok Unión belüli szabad mozgására, így tehát a szabad mozgáshoz való jog korlátozásának minősülnek.

Az ilyen korlátozás csupán akkor igazolható, ha objektív megfontolásokon alapul, és a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos.

Az annak megakadályozására irányuló célkitűzést, hogy azok a személyek, akik bűncselekményt követtek el, elkerüljék a büntetésüket, úgy kell tekinteni, mint amely az uniós jogban jogszerű.

A kiadás olyan eljárás, amely annak megakadályozására irányul, hogy az a személy, aki más államban tartózkodik, mint ahol a neki felrótt bűncselekményt elkövette, elkerülje a büntetését. Ugyanis, noha a saját állampolgárok kiadásának tilalmát általában ellensúlyozza a megkeresett tagállam lehetősége arra, hogy büntetőeljárást folytasson le saját állampolgáraival szemben a területén kívül elkövetett súlyos bűncselekmények miatt, e tagállam főszabály szerint nem rendelkezik hatáskörrel az ilyen cselekmények elbírálására, ha a feltételezett bűncselekménynek sem az elkövetője, sem a sértettje nem ezen állam állampolgára. A kiadás ekképpen lehetővé teszi annak elkerülését, hogy büntetlenül maradjanak a valamely állam területén olyan személyek által elkövetett bűncselekmények, akik onnan megszöktek.

Ebben az összefüggésben az olyan nemzeti szabályok, amelyek lehetővé teszik az olyan kiadási kérelem kedvező elbírálását, amelyet azért terjesztettek elő, hogy az elkövetés feltételezett helye szerinti harmadik államban büntetőeljárást folytassanak le, illetve büntetést szabjanak ki, megfelelők a kitűzött cél eléréséhez.

Azonban a tagállamok és valamely harmadik állam közötti kiadásra vonatkozó uniós jogi szabályok hiányában, a bűncselekmények büntetlenül maradása elleni küzdelem érdekében – egyidejűleg megóvva az uniós polgárokat olyan intézkedésektől, amelyek megfoszthatják őket a szabad mozgáshoz való joguktól – az uniós jog szerint létező összes bűnügyi együttműködési és kölcsönös jogsegélyre irányuló mechanizmust igénybe kell venni.

Ekképpen **előnyben kell részesíteni** az érintett állampolgársága szerinti tagállammal való **információcserét**, annak érdekében, hogy **e tagállam hatóságai lehetőséget kapjanak európai elfogatóparancs kibocsátására büntetőeljárás lefolytatása céljából, feltéve, hogy nemzeti joguk szerint hatáskörrel rendelkeznek a büntetőeljárás lefolytatására e személlyel szemben a területükön kívül elkövetett cselekmények vonatkozásában.** A megkeresett tagállam azáltal, hogy ily módon együttműködik az érintett állampolgársága szerinti tagállammal, és hogy ezt az elfogatóparancsot előnyben részesíti a kiadási kérelemmel szemben, a szabad mozgáshoz való jog gyakorlását kevésbé korlátozó módon jár el, megakadályozva egyidejűleg – amennyire lehetséges –, hogy a bűncselekmény büntetlenül maradjon.

Egyébiránt a Bíróság megállapítja, hogy a Charta szerint senki sem toloncolható ki vagy utasítható ki olyan államba, vagy adható ki olyan államnak, ahol komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálbüntetésre ítélik, kínozzák, vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá. Ebből következik, hogy **amennyiben arról tanúskodó elemek állnak a megkeresett tagállam illetékes hatóságának rendelkezésére, hogy fennáll annak tényleges veszélye, hogy az érintett harmadik államban a személyeket embertelen vagy megalázó bánásmódnak vetik alá, e hatóság köteles figyelembe venni e veszély fennállását, amikor a kiadási kérelmet vizsgálja.**

Ennek érdekében a megkeresett tagállam illetékes hatóságának objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális adatokra kell támaszkodnia. Ezek az adatok származhatnak többek között nemzetközi bírósági határozatokból, így az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéleteiből, az érintett harmadik állam bírósági határozataiból, valamint az Európa Tanács szervei által elfogadott

vagy az Egyesült Nemzetek rendszeréből eredő határozatokból, jelentésekből és más dokumentumokból.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499